

ПРОТИВОАЛКООЛЕНЪ

ЛИСТЪ

Абонаментъ:

За година 10 лв.
 Редакторъ ИВ. П. АНДРЕЕВЪ.
 Варна, улица „Царибродска“, 19
 — Единъ брой 1 левъ. —

Алкоолътъ пречи за окисляването на кръвта, побръква естественото движение на сърцето и намалява силата на храносмилането.
 Д-ръ Ричардсонъ.

Месеченъ органъ на учителския неутраленъ съюзъ за борба съ алкоолизма въ България.

Алкоолътъ, приетъ и въ най-малко количество, пречи на правилното храносмилане и влошава всички функции на стомаха.

Д-ръ Блюменау.

Не унивай!

Млада една учителка, запратена въ „пръвъ винарски центъръ въ П-ски окръгъ“ сподѣля първита си впечатления отъ първата си учителска година, първата година отъ „новия, бленувания животъ“ отвъдъ училищния прагъ. Много печаль, много разочароване. Погнусена е младата, чистата душа особено много отъ алкоолната мръсота и зрелище. Само мерзкото, отвратителното, безобразното извиква погнуса и омърzenie въ нормално развития човекъ. А такъвъ е алкоола — мерзъкъ, отвратителенъ, безобразенъ. Ако той бѣ красота, би ли извърналъ погледа?...

Сутринъ децата идватъ пияни на училище. — казва потресената учителка. — Какъ да не съжалявашъ тия млади създания, когато виждашъ, че тѣ сами се троятъ, или пѣкъ самия баща ги опива, за да си създаде удоволствие... Работи съ пияни ученици и ще видишъ, какви резултати ще има отъ работата ти!... Като видя пиянъ човекъ, умирамъ отъ страхъ, а то ми се паднало да живѣя средъ тѣхъ. Отъ страхъ по цѣли дни никъде не ходя, освенъ въ училище.

Потресена е душата — ясно е. „Новиятъ“ животъ се явява съ своята пошлость, мръсота и страховитостъ. Той не радва, не импулсира, не привлича, а сурово отгласва. Кой ще води такива крехки, необгоряли отъ житейскитѣ пламъци създания? По-възрастнитѣ колеги? Ония, които сж се изкъпали въ буритѣ на живота? Да, добре би било! Така би трѣбвало да бжде! Връстния да води и провежда младия изъ житейскитѣ трънливо-каменливи друмища, но... „нѣкои отъ колегитѣ ми се подиграватъ, че съмъ въздържателка“. ... Долавятъ ли тъжната нотка на разочарованието? Чакашъ подкрепа, дочаквашъ присмехъ. За голѣмо съжаление, има такива учители, много назадъ отъ времето остали, които вместо да свалятъ шапка предъ святата идея на въздържника-хуманистъ, вместо почтително да мълчатъ, ако нѣматъ сили и воля да станатъ и бждатъ въздържатели, — се подиграватъ, кощунствуватъ съ хубавия идеалъ на трезвеността. Такива учители гледатъ, а не виждатъ — слушатъ, а не чуватъ. Тѣ сж глухи за тропота на новата наука, изследвания, опити и статистика, не знаятъ, що е и какъвъ е алкоола, не разбиратъ величавата борба срещу него. Съ порочния си примеръ на алкоолици, или умерени пиячи пѣкъ, тѣ заразяватъ стари и млади, деца

и юноши, ученици и млади учители, или же внасятъ безпжтица и смутъ въ тѣхнитѣ души. Ново, удвоено разочарование, защото е внесено отъ... учители! Новъ, болезненъ покрусъ, защото е нанесенъ отъ... възпитатели! Новъ подстригъ хубавитѣ крила на идеализма, направенъ отъ... общественици!

И жалко и срамно!

Мнозина млади учители и учителки, нови още за „новия животъ, отъ страхъ по цѣли дни никъде не ходятъ“, вместо да станатъ и бждатъ ония светли искрици, които да цепятъ и прогонватъ непроходимитѣ алкоолни заблуди и мрачини. Бѣгство отъ живота, отъ борбата, отъ прѣката задача.

„Нѣкой пѣтъ ходя изъ планината за цвѣта и наслади“. Да, едни въ планината, полето, гората, други въ кръчмата дирятъ наслади и утеха за настъпило разочарование!

Но, не! Така не бива! Нѣ унивай! Не падай духомъ, учителю! Срамно е отъ живота да бѣгашъ, когато ти стоишъ подъ красното знаме, на което съ златни букви е извезано: „отъ живота за живота!“ Въздържника има единъ бисеръ — неломима воля. Съ нея напредъ! па макаръ и всредъ бури. Не между четирте стени въ мечта по-хубавъ животъ и възмута само отъ алкоолнитѣ мръсни спектакли и злини! Не въ планината, полето, гората или кръчмата бегълци, жалки дезертьори отъ алкоолното бойно поле! Не страхъ отъ пиянитѣ, не смутъ отъ присмехитѣ! Не! Въздържника всредъ маситъ, когато може, гдето може и колкото може въкога съ знамето на трезвостта! Съ своя примеръ на строго, неотстъпно и всжде прокарвано въздържание, съ своето мощно правдиво и силнодоказателно слово да излезе предъ млади и стари и широко, обилно да пролѣе противоалкоолната светлина, знание и обучение. Защото грамадната маса, окована въ вековнитѣ вериги на невежеството и алкоолнитѣ лъжи и недомислия, не знае непомернитѣ злини, що алкоола причинява на човѣшкия организмъ, на човешкото семейство и на човешкото общество. Да строшимъ и свалямъ тия вериги на царь Алкоола! Некъ се нѣкои смѣятъ! Днесъ тѣ, слепи, се смѣятъ — утре, прогледнали, ще се свенятъ.

Не унивай! Не жалѣкъ беглецъ отъ живота бжди! Всредъ маситъ, и особено всредъ младитъ, съсъ всепобедния мечъ — примера и просѣятата.

ИВ. П. Андреевъ.

На единъ неверующъ.

Вий, учителъ народенъ, не вѣрвате въ вредното влияние на алкоола. Вий, умерения пиячъ, му приписвате благотворно действие върху организма. Вий, съяча на свѣтлина, се самозаблуждавате и заблуждавате, че алкоола зици, твори, а не руши, че той е насъщна храна и дори съставна частъ на нашето тѣло.

Алкоолизма е неизмеримо зло, но още по-голъмо зло е неизмеримото невежество, непросветеностъ и непознаване същността и действието на алкоола и алкоолнитѣ напитки и последната дума на науката и статистиката по тия тѣй важни за човечеството въпроси.

На Васъ, неверующий Тома, представямъ малко отъ многото научни факти и статистични данни, безъ да ги коментирамъ. или въ нещо изменямъ.

По изчисленията на Фрьолихъ за 30 години сж загинали отъ алкоола 7.5 милиона души — толкова, колкото сж умрѣли прѣзъ всичкитѣ войни на цѣлия 19-й вѣкъ. Въ Белия 50% отъ злополукитѣ средъ персонала по железницитѣ, а въ Англия 70% средъ моряцитѣ се дължи на алкоола. Близо 50% самоубийства ставатъ съ участие на алкоола. Споредъ проф. Бунге 24.2% отъ децата на алкоолици били туберкулозни, когато непиещитѣ дали само 6.4%. Въ Парижъ 71%, а въ Петроградъ 80% отъ туберкулознитѣ въ болницитѣ били алкоолици. Проф. Форелъ възъ основа на данни твърди, че почти всички заразени съ половин болести сж ги добили въ пияно или пийнало състояние. Алкоолицитѣ по-слабо издържатъ *заразнитѣ болести*: при холерната епидемия въ Германия (1849 г.) 81% отъ заразенитѣ пиещи загинали отъ тази болестъ, а трезвитѣ дали само 19% умрѣли. Запитайте се, защо осигурителнитѣ д-ва въ Англия и др. предлагатъ по-евтини, по-износни таблици на непиячитѣ, а по-скъпи на пиячитѣ, па били тѣ и най-умерени. *Продължителността на живота* у пияницитѣ е 53 год. и 3 дни, у постоянно пиещитѣ — 59 год. и 67 дни, у умеренопиещитѣ — 63 год. и 13 дни, а у непиещитѣ — много повече. Алкоолицитѣ *боледуватъ* много повече и по-често. Въ Англия за периодъ 15 год. въздържницитѣ отъ едно д-во боледували средно по 7.48 седмици, а пиещитѣ — средно по 27.66 седмици!

Алкоолътъ е баща на *нервни деца, идиоти, епилептици* — това ни казватъ приютитѣ, лудницитѣ и болницитѣ за душевноболни. Пиещитѣ умерено семейства иматъ 5 пѣти повече, а пиянскитѣ 7 пѣти повече *помятания*, отколкото непиещитѣ. У непиещи семейства отъ *роденитѣ деца* 87.55% оставатъ живи, а 13.45% умиратъ; у умеренопиещи 76.83% живи и 23.17% умиратъ, а у пиянски само 67.98% изживѣватъ, а 32.02% загиватъ. *Децата на пиещитѣ сж винаги по-леки, по-слаби, по-хилави, по-болничави.*

За братската връзка между алкоола и *престъпността*, като многоочевидна, се отказвамъ да говоря. Позволете ми, г-нѣ Тома, още една картина на две американски семейства. Проследили живота на *трезвото семейство Едуардъ* въ продължение на 187 години (1703 — 1900 г.) и намерили 1394 потомци, отъ които: 295 свършили гимназия, 100 духовници, повече отъ 100 адвокати, 80 чиновници, 75 офицери, 65 професори и учители, 60 известни пи-

сатели, 60 лекари, 30 сѣдии, 18 издатели на вестници и списания, 13 директори на средни у-ща, 3 сенатори, нѣколко губернатори, кметове, 1 подпредседател на нар. събрание и др. Ничтоженъ процентъ малко-много хронично болни.

Проследили живота и на семейство *Максъ Джукъ* — алкооликъ (1720 — 1900 г.). Даннитѣ за проследения животъ на 1200 негови потомци показватъ: 400 имрѣли още малки отъ алкоолизмъ и др. болести, 310 сж били въ болници и приюти на лечение и отглеждане. Между останалитѣ се наброяватъ много безделници, просяци, крадци, убийци и др. Ни единъ отъ Джуковци не е билъ на обществена служба. Повечето отъ тѣхъ сж били храненици на разни учреждения и сж стрували на държавата 6,250,000 лв. *Семейство Едуардъ* още *продължава да живѣе, а това на Максъ Джукъ се е свършено изродило и изчезнало.* . . .

И най-сетне, ето Ви мненията само на нѣколко представители на науката и мисълта за алкоола и алкоолизма:

„Алкоолътъ съсипва средствата, здравето и морала“ — *Проф. А. Форелъ*. „Алкоолътъ постила леглото на туберкулозата“ — *Проф. Ландизи*. „Пивоваритѣ взематъ хлѣба на народа и го превръщатъ въ отрова“ — *Чарлсъ Дарвинъ*. Ако имахъ властъ, на всѣка кръчма бихъ написалъ съ едри букви: „Тукъ се продава холера.“ — *Д-ръ Ад. Франсоа*. „Дори и 1/2 чаша вино дневно отслабва благотворната роля на кръвта“ — *Проф. Лайтиненъ*. „Последнитѣ резултати отъ алкоола: епилепсия, душевни болести, артериосклероза, апоплексия, болести на сърцето, черния дробъ, бѣбрецитѣ, стомаха, предивременна смъртъ.“ — *Проф. С. Анфосо*. „2/3 отъ болнитѣ, които стигатъ до болницитѣ, дължатъ страданията си на алкоола.“ — *Жофрои*. И т. н. и т. н. Ако обичате направете единъ екскурзъ изъ противоалкоолната литература, вземете въ ржка най-новитѣ наши медицински списания и вестници („Здравна Просвета“ и „Здраве“ — София и „Добро здраве“ — Кюстендилъ) и Вие ще чуετε последната дума на медицината по тия въпроси. А Вие трѣбва да чуετε тази *последна дума*, за да прокъснете и свалите оная дрипа-плащаница отъ заблуди и самоизмама, що обществото е надѣнало върху Ви. Свалете, захвърлете и очистете се отъ тая дрипа-незнане, за да се явите предъ народъ и ученици, като истински носачъ и съячъ на наука, знане и истина. *Учителътъ светлина трѣбва да носи и прѣска — не на обскурантизма да служи!* . . .

Що се отнася до онѣя чудати ваши твърдения, че всѣко окисляване е ферментация, че стомаха образува алкоолъ и пр. и пр., понеже Вий не искаете да се уверите отъ мене, че сж нелепости, поставямъ ги предъ сведущитѣ г. г. лекари и учени у насъ въ писмото, което ще четете на друго мѣсто въ нашия вестникъ.

Ако обичате и ако служите на истината, ще подирите тѣхнитѣ отговори и — надѣвамъ се — ще дойдете до полезното и необходимо заключение: *повече самообразование, повече просвѣта и повече скромность въ спорове по въпроси, които непознавате!*

Ив. П. Андреевъ.

II редовенъ конгресъ на Учител. Н. Въздрж. Сюзъ.

(Варна, 8—10 VII. 1923 год.)

Последно заседание, 10 VII сл, обедъ.

Председателъ Ив. П. Андреевъ секретаръ Ат. Христовъ.

Реши се, всеки членъ да внася встъпителна вноска отъ 10 лв. при записването си, а членската вноска да бжде два лв. месечно. Околийскитѣ ядра ще внасятъ въ централата 50% отъ членскитѣ вноски и цѣлия встъпителенъ вносъ.

Бюджетарната комисия докладва изработения бюджетопроектъ който следъ направенитѣ изменения се прие въ следния видъ:

Приходъ:

1.	Отъ встъпителни вноски	1,000
2.	" членски "	2,000
3.	" сп. „Борба съ алкоолизма“	4,500
4.	" в. „Противоалкооленъ листъ“	5,000
5.	" Вечеринки и утра	500
6.	" Недобори	240
7.	" Разни	150
	Всичко:	14,390

Разходъ:

1.	Канцеларски (чл карти, печатъ и др.)	4,000
2.	Печатъ, експедиция на „Противо-алкооленъ листъ“	5,000
3.	Библиотека	500
4.	Дългове	290
5.	За сп. „Борба съ алкоолизма“	3,600
6.	Резервенъ фондъ	1,000
	Всичко:	14,390

Управителното тѣло на сюза се възложи на Никополското окол. ядро, а амено: председателъ—П. Никоевски, касиеръ,—Ат. Христовъ, секретаръ—избранъ отъ самото ядро. Останалитѣ двама члена съветници да се избераатъ отъ Старозагорската околия. За контроленъ съветъ се избраха Иванъ Захариевъ, М. Златанова и Добри Калевъ.

За редакционенъ комитетъ се избраха: редакторъ—Ив. П. Андреевъ, касиеръ—Р. Мандевъ и членка—Ел. Великова.

Взеха се още и следнитѣ решения:

1. Всѣки делегатъ съ завръщането си да запише абонати за „Противоалкооленъ листъ“ и веднага да изпрати въ централата постъпилитѣ отъ абонаментъ суми.

2. Всѣки учителъ, който би желалъ да бжде членъ на сюза, трѣбва да подаде заявление по опредѣленъ образецъ, следъ обещанието въ който да се прибави следното: „моля да бжда записанъ членъ на Учител. Неутр. Въздрж. сюзъ за борба съ Алкоолизма въ България.“

3. Управителното тѣло да изработи образецъ членски карти, валидни за три години да ги отпечати и изпрати на членоветѣ.

4. Да се отправи писмо до 17-й редовенъ ме-

ждународенъ конгресъ на въздржателитѣ, който ще заседава въ Копенхагенъ.

5. Да се изработи и поднесе на министра на народната просвета една петиция по противоалкоолната борба и обучение.

Заседанието и конгреса се закри въ 6 часа следъ обедъ.

Писмо

до Г. Г. Редакторитѣ на в. „Здравна Просвѣта“, сп. „Борба съ алкоолизма“, сп. „Здраве“ — гр. София и в. „Добро здраве“ — Кюстендилъ.

Въ единъ диспутъ учителъ единъ изнесе въ полза употребата на алкоола твърдения, като последна дума на науката. Крайно неубедителенъ, този учителъ оставаше неубедимъ, въпреки яснотата и категоричността на привежданитѣ му аргументи. Понеже такива самонадеяни и съ превратни схващания учители не сж рѣдкостъ и понеже въпроситѣ сж отъ общъ интересъ, най-учтиво Ви умолявамъ, Господа, да дадете Вашето компетентно мнение по нижеследующитѣ въпроси въ страницитѣ на уважаемитѣ Ви вестници (списания) и въ видъ на свършено кратки отговори за нашия вестникъ:

1) Всѣко окисляване е ли ферментация? Опонента твърди, че и при дишането ставала ферментация, а следов. образуване на спиртъ!

2) Въ процеса на храносмилането образува ли се алкоолъ въ стомаха? Опонента твърди, че и въ стомаха става ферментация, а следов. и образуване спиртъ.

3) Всѣка погълната отъ насъ киселина, както и стомашнитѣ сокове съдържатъ ли алкоолъ? Опонента твърди, че организма ни съдържа алкоолъ, има нужда отъ него и идва до чудатото заключение, че човешкия стомахъ е една бъчонка, която отъ всѣка погълнатата храна прави чрезъ ферментация.... спиртъ (!?!)

4) Алкоола помага ли на храносмилането? Опонента твърди: спирта разтваря тлъстинитѣ, ерго, той помага на храносмилането!!!

5) Зиди, твори — или само руши аклоола въ нашето тѣло?

Познавамъ само разрушно действие на алкоола. Хилядилѣтия употребяванъ, организма още не се е нагодилъ съ него, а напротивъ: погълналъ го, той мобилизира всичкитѣ си сили (потръсъ, уригване, блюване и пр.) противъ него. Това е ясно. Но трѣбва често и силно да се тропа на портитѣ на неверующитѣ и заблудени пиячи, за да чуятъ новото въ новата наука.

Като представители на медицината и ратници на обществената просвѣта, моля за Вашето мнение и оставамъ къмъ Васъ

съ уважение: Ив. П. Андреевъ.

Човѣкъ вкарва единъ врагъ въ устата си, който му открадва ума, а после самъ, съ радостъ и веселие, се обръща въ скотъ.

Шекспиръ.

Нашъ животъ.

Д-ръ „Противоалкооленъ листъ.“

Неизвестни, свършено чужди на въздържното движение лица сж си позволили, наблюдавайки широкия развой на противоалкоолната борба у насъ, сигурно съ користни цели — да печелятъ пари за сметка на движението ни — да издадатъ две картини съ противоалкоолно съдържание за продавъ. Печатането е станало тайно, за да бждемъ поставени предъ свършения фактъ. Лицата сж избързали сжщо да се снабдятъ съ препоръчителни писма отъ М-вото на Народната Просвѣта, за да могатъ да прѣснатъ широко и по улицата своитѣ картини.

Едната отъ тѣхъ изобразява сцени, които показватъ социалната страна на алкоолизма, съ лица въ българска шопска носия, а другата — 2 лица: на пияница и нормаленъ човѣкъ, телесни органи, материали, отъ които се приготвятъ спиртни питиета. И дветѣ сж зле приготвени

Секретариатъ протестира най-горещо срещу това търгашество съ идеитѣ на които ние отъ години служимъ, и които ние не можемъ да позволимъ да се изнасятъ на търговската стѣга, и за това Ви молимъ да отбележите веднага факта въ всички Ваши печатни издания, както и да издадете нужднитѣ окръжни до всички д-ва и секции за това. Наложително е подканване да не се купуватъ отъ никой въздържничъ тия картини, да не се препоръчватъ тѣ никому, така да не се дава възможностъ на разни търгаши да ги прѣскаатъ и разпространяватъ за наша смѣтка.

Съ другарски поздравъ:
за Секретариата: Д-ръ Х. Нейчевъ.

Още единъ брой и вестника ни приключва първата си годишнина! Презъ много спѣнки и затруднения той мина. Съ тѣхъ конгреса ще има да се занимае Дотогава отъ другаритѣ членове и отъ почитаемитѣ абонати се иска: веднага да внесатъ абонамента си (и то само съ пощ. записъ) както и всички дължини суми къмъ вестника. Срамно е да нѣлжимъ нѣкакви си 10 лв.! Още по-срамно е да задържаме суми отъ разпродажба на вестникъ, който сега тразира своитѣ пжтища, който среща такива финансови затруднения. Нито единъ дължникъ предъ конгреса, прочее!

Малкитѣ борци въздържатели отъ Ученич. Въздържателно Д-во „Искрица“ въ с. Селановци — Орѣховско и Ученич. Въздър. Д-ство въ с. Колотино, Царибродско, проявяватъ усърдна дейностъ, която извиква радостъ и надежди въ гърдитѣ на всѣки въздържателъ. Всѣка седмица редовни събрания, въ които наши другари учители и учителки ги запознаватъ съ грознитѣ злини и последици отъ употребата на спирнитѣ питиета. Не само това. И дветѣ тия дружества сж дали въздържателни забави, сполучливо изнесени отъ малкитѣ трезвеници. Дружеството въ с. Колотино вече внесе 60 лева за нашия фондъ „Агитация и пропаганда“, а дружеството „Искрица“ въ с. Селановци ни предаде 100 лева помощъ за сжщия фондъ и е изпратило 83 лв. на ученическия Въздърж. Съюзъ въ гр. Шуменъ.

Пишатъ ни: „радостъта на малкитѣ трезвеници е неопишуема.“ Да, защото тѣ виждатъ, че, макаръ

и малки могатъ да направятъ нещо. Подигнато е самочувствието.

Слаби блещукащи искрици проблѣскаватъ изъ селската мрачина. Радушно поздравяваме тия наши малки приятели-въздържатели и тѣхнитѣ ржководители учители! Смело и несмутимо все напредъ! . . .

Въ с. Гол. Мърчево др. Кирилъ Пенковъ е образувалъ въздържателно д-во отъ млади и стари. Всички въ възторгъ, почти всѣка вечеръ се събирани на противоалкоолни четения и беседи. Кръчмаритѣ се виждатъ застрашени, почватъ гонене на учителя, искатъ незабавното му уволнение Мотиви? — „Проповѣдва противъ религията. За насъ виното е „комка“ (причастие), а той говори да не се пие. Значи, той е „цуцулизинъ.“

На новото д-во пожелаваме успѣхъ. а училищнитѣ власти молимъ и призоваваме къмъ внимание. Кръчмарскитѣ доводи си оставатъ кръчмарски, а не учебно-възпитателни.

Въ Габрово при III прог. класъ по инициативата на нашия другаръ П. Иовчевъ и Учен. Въздър. Д-во „Подемъ“ е образувана секция отъ последното съ около 100 члена, която най-редовно прави своитѣ събрания. Ще сѣ основе II секция при II прог. класъ. Поздравяваме дейнитѣ габровски приятели.

Фондъ „Агитация и борба.“

П. Петровъ — с. Златарица.	10 — лв.
Ученич. Възд. Д-ство „Искрица“ с. Селановци — Орѣховско	100 — „
Отъ брой 8-й	946 — „
Всички .	1056 — „

Умерениятъ пиячъ е съучастникъ за алкоолизирането на народа, за по-вече отъ половината престѣпления, за смъртъта на 1/10 отъ възрастнитѣ хора.

Професоръ Ав. Форелъ.

Въ пиенето най-страшни сж ония, що сж найизносливи: никога пияни, винаги омаяни, тѣ мязатъ на пресиленъ казанъ, готовъ винаги да се пукне.

Д-ръ Сондерегеръ.

Всички престѣпления на земята, съединени въ едно, не унищожаватъ толкова хора и богатства, колкото това прави алкоолизмътъ.

Беконъ.

Всѣки, и най-умеренъ пиячъ на бира, не може да се оправдае отъ упрека, че е съблазнителъ на другитѣ.

Професоръ Г. Ф. Бунге.

Алкоолътъ, — отровителя на възрастнитѣ и убиеша на децата, — разяжда живота въ извора му и го изсушава въ развоя му.

Барту.

Болестъта е нещастие! Нищетата е нещастие! Е, добре! Алкоолътъ причинява болести и нищета.

проф. Шарль Рите.

Печатница „БРАТСТВО“ — ул. „Панагюрска“ № 26.